

Oversikt over samarbeids- og selskapsformer

Modell	Lovgrunnlag	Typiske oppgaver	Myndighet	Eget rettssubjekt?	Styringsorgan	Økonomisk ansvar
Interkommunalt politisk råd (IPR)	Kommuneloven kap. 18	Politisk samarbeid om generelle samfunnsspørsmål	Kan ikke fatte enkeltvedtak (unntak: interne forhold/tilskudd)	Kan være eget rettssubjekt	Representantskap	Ubegrenset ansvar for kommunenes andel
Kommunalt oppgavefellesskap (KO)	Kommuneloven kap. 19	Administrative tjenester, kultur, friluftsråd, plan, innkjøp	Kan ikke fatte enkeltvedtak (unntak: interne forhold/tilskudd)	Kan være eget rettssubjekt	Representantskap	Ubegrenset ansvar for kommunens andel
Vertskommunesamarbeid – administrativt	Kommuneloven § 20-2	Lovpålagte tjenester, individrettede tjenester	Kan delegere ikke-prinsipielle vedtak	Nei – del av vertskommunen	Ingen egne organer (vertskommunen styrer)	Vertskommunen har ubegrenset ansvar
Vertskommunesamarbeid – med felles folkevalgt nemnd	Kommuneloven § 20-3	Lovpålagte tjenester, behov for prinsipielle vedtak	Nemnda kan fatte prinsipielle vedtak	Nei – del av vertskommunen	Felles folkevalgt nemnd	Vertskommunen har ubegrenset ansvar
Interkommunalt selskap (IKS)	IKS-loven	Tekniske tjenester, brann, vann/avløp, støttetjenester	Krever særhjemmel for å fatte enkeltvedtak	Ja	Representantskap + styre	Ubegrenset ansvar etter eierandel
Aksjeselskap (AS)	Aksjeloven	Næringsvirksomhet, markedsrettet drift	Krever særhjemmel for myndighet	Ja	Generalforsamling + styre	Begrenset ansvar
Samvirkeforetak	Samvirkeloven	Tjenester der kommuner er hovedbrukere	Krever særhjemmel for myndighet	Ja	Årsmøte + styre	Begrenset ansvar
Forening	Foreningsrett	Frivillige eller interessebaserte samarbeid	Varierer – normalt ingen myndighet	Ja	Årsmøte + styre	Begrenset ansvar

Figur 1: Prosess for å etablere et interkommunalt samarbeid. Kilde: BDO.

Beslutningsmatrise for valg av interkommunal samarbeidsmodell

Kriterium / Behov	Anbefalt modell	Hvorfor denne modellen passer
Oppgaven er lovpålagt	Vertskommunesamarbeid (adm. eller med nemnd)	Kommuneloven gir vertskommunesamarbeid særskilt adgang til å håndtere lovpålagte tjenester.
Det må fattes enkeltvedtak i ikke-prinsipielle saker	Vertskommunesamarbeid – administrativt	Kommunedirektøren i vertskommunen kan få delegert slik myndighet.
Det må fattes enkeltvedtak i prinsipielle saker	Vertskommunesamarbeid – felles folkevalgt nemnd	Bare felles nemnd kan fatte vedtak med større prinsipiell betydning.
Det er ikke behov for myndighetsutøvelse	KO, IPR, IKS, AS, samvirke, forening	Disse modellene kan brukes fritt når oppgaven ikke omfatter offentlig myndighet.
Samarbeidet gjelder politiske spørsmål/samfunnsutvikling	Interkommunalt politisk råd (IPR)	Obligatorisk modell for politisk samordning mellom kommuner.
Administrativ støttefunksjon eller faglig tjenesteproduksjon	Kommunalt oppgavefellesskap (KO)	Fleksibel modell for drift av felles tjenester uten vedtaksmyndighet.
Behov for eget rettssubjekt med tydelig ansvarsdeling	IKS, AS, samvirkeforetak	Disse modellene har egen juridisk identitet og egne styringsorganer.
Kommunene ønsker ubegrenset ansvarlig eiermodell	IKS	Eiere har ubegrenset økonomisk ansvar, noe som ofte gir høy styring og kontroll.
Kommunene ønsker begrenset økonomisk risiko	AS eller samvirkeforetak	Eierne har begrenset ansvar – egnet dersom aktivitet innebærer økonomisk risiko.
Aktiviteten foregår i marked eller konkurranse	AS	Aksjeselskap er laget for markedsdeltakelse og økonomisk avkastning.
Kommunene er hovedbrukere av tjenesten	Samvirkeforetak	Formålet er å tjene brukernes interesser – typisk der kommunene er hovedkunder.
Lav kompleksitet og lite behov for formell struktur	Forening	Egnet for frivillig eller interessebasert samarbeid uten myndighetsutøvelse.
Høy politisk styring og påvirkning ønsket	IPR eller vertskommunesamarbeid med nemnd	Gir folkevalgt påvirkning og sterk demokratisk forankring.

Uten AS:	Molde	Hustadvika	Vestnes	Rauma	Aukra	Gjemnes	Sunndal	Averøy	Kristiansund	Tingvoll	Smøla	Aure	Surnadal	Andre	
Vertskommunesamarbeid (admin.)															
ROR-IKT															
ROR Innkjøp	Orkide														
Barnevern															
Barnevernvakt															
Molde Interkommunale legevakt og legevaktsentral	ÅIL														
Tøndergård skole og ressurscenter															
PPT	Gjemnes														
Molde kulturskole															
Landbruk															
Kommunalt oppgavefelleskap															
Romsdal interkommunalt utvalg mot akutt forurensning															
Kontrollutvalgssekretariat for Romsdal															
Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal	Sunnmøre													Heim	
Oppgavefelleskap Helseplattformen															
Interkommunalt politisk råd															
Romsdal Interkommunalt politisk råd															
Interkommunale selskap															
NORBR															
RIR	ATVIN														
Molde og Romsdal Havn															
Krisesenter															
Gassror														MoR FK	
Interkommunalt arkiv															MoR FK
Sunnmøre regionråd															
Samvirkeforetak															
Bibliotekssentralen SA															alle i landet
Skarbakkene SA															
Møre og Romsdal Revisjon															Nordre Sunnmøre
div. vassverk															
Forening															
Romsdal opplæringskontor															Helse MoR
Rauma og Vestnes opplæringskontor															

felles i Romsdal

utover Romsdal

egen felles med andre

egen

Aksjeselskap (ikke fullstendig)

	Molde	Hustadvika	Vestnes	Rauma	Aukra
Molde Kino AS	100,00				
Romsdal Parkering AS	100,00				
Molde Bærekrafthub AS	50,00				
Kjerringsundet AS	50,00				46,88
Teatret Vårt AS	44,00				
Astero AS	42,82	6	5	11,34	1,86
Aursjøvegen AS	41,67				
Molde Lufthavnutvikling AS	39,54	3,228		1,94	
Bjørnsonhuset AS	37,50				
Istad AS (A)	8,55				
Istad AS (B)	34,02				
Molde Kulturbygg AS	0,33				
Møreaksen AS	33,30	0,23		0,14	33,296
Neset Vekst AS	24,50				
Akerhallen AS	19,50				
Protomore Kunnskapsparken AS	18,16	0,709			
Contrast Adventure AS	13,74				
Langfjordforbindelsen AS (A)	5,09				
Langfjordforbindelsen AS (B)	13,42	1,85			
Romsdal Processing AS	11,11				
Trafikkterminalen Molde AS	7,40				
Halsafjordsambandet AS	4,95				
Helseplattformen AS	1,80	0,75			
Muritunet AS	1,40				
Molde Sentrum AS	0,48				
Kommunekraft AS	0,30				
Helseinnovasjonssenteret AS	5,56 x			x	
VISIT DEST MR AS	2 stk	2 stk		2 stk	2 stk